

Nr 4 2004

Redaktör: Anna Söderström Björneborgsg 66, 85462 Sundsvall tel: 060-155030

God Jul
och
Gott nytt år!

Årsmöte 2005
Tid och plats se www.dis-mitt.se
Motioner till årsmötet skall ha post-
stämplats eller vara styrelsen till handa
senast den 15 december året innan årsmötet.
Mer information om var och när årsmötet
hålls kommer per post senast 3 veckor
innan.

Innehåll

DIS-MITTs funktionärer 2004	2
DIS-MITT-ombud:	2
Ordförande har ordet:	3
Säker e-post?	3
DIS-MITT besöker "Republiken".	4
Lokalhistoriska Dagar	5
Disgen-kursen i Bergsjö	6
Faddrar	7
En fadder presenterar sig:	7
Mailavisering om att ny tidning kommer!	7
Forskarföreningar i XYZ-län	8
Ålstaträffen 9-10 Oktober.	9
Att göra släktböcker.	10
Bildhantering	10
Minnesanteckningar Källhantering/dokumentation	11
Datarekonstruktion	13
Länktips:	14
Nytt i CD-Biblioteket:	14
Timrå Forskarstuga	14
Atremi	15
CD-skivor DIS-Mitt	15

DIS-MITTs funktionärer 2004

Staffan Bodén	Ordförande	tel 0650-56 14 17	sboden"at"post.utfors.se
Karl-Ingvar Ångström	V.ordförande	tel 0611-20341	karl-ingvar.angstrom"at"telia.com
Reine Björkman	Sekreterare	tel 0660-189 41	reine41"at"webaid.se
Jan Lilliesköld	Redaktionsgrupp Kassör	tel 060-536359	jan.lillieskold"at"telia.com
Anna Söderström	Medlemsregistrator Ledamot,	tel 060-15 50 30	anna.a.soderstrom"at"telia.com
Tomas Andersson	Redaktör Ledamot.	tel 060-173805	spindeln"at"telia.com
Arne Ahlström	Ledamot	tel 063-109719	arne.ahlstrom"at"comhem.se
AnneChristine Norman	Suppleant	tel 0692-10464	annechristine.norman"at"telia.com
Harriet Frändén	Suppleant	tel 0652-51028	harriet.franden"at"hem.utfors.se
Bo Näsström	Suppleant	tel 026-101012	bo.nasstrom"at"telia.com
Bernth Lindfors	Hedersled, Utbildningsansvarig, Fadderansvarig	tel 060-315 24	bernth.lindfors"at"telia.com
Robert Hammarstedt	Hedersled, Teknikansvarig	tel 060-302 28	robert.hammarstedt"at"telia.com
Joacim Söderström	Webbmaster, Redaktionsgrupp	tel 060-155030	joacim.h.soderstrom"at"telia.com
Tomas Sahlin	DISBYT-omb.	tel 060-15 84 11	tomas.sahlin"at"home.se

DIS-MITT-ombud:

Dellenbygdens SFF: Gösta Olsson, Sjömyra 2887, 820 60 DELSBO, tel 0653-120 51, e-post: parmasen"at"swipnet.se

Hembygds- och SF Nolaskogs: Lennart Näslund, Nordanås 134, 891 92 Ö-VIK, tel 0660-37 21 09, e-post: lintagan"at"home.se

Jämtlands läns SFF: Georg Hansson, Lillfjällvägen 4, 831 71 ÖSTERSUND, tel 063-852 12, e-post: g.hansa"at"mbox300.swipnet.se

Midälva GF: Annika Lindqvist, Lejdavägen 13, 865 32 ALNÖ, tel 060-55 83 39, e-post: ann.lin"at"telia.com

Nordanstigs Bygd och Släktband: Lage Bergvik, Vändbrov. 8, 820 78 HASSELA, tel 0652-400 00, lage.b.bergvik"at"nordanstig.mail.telia.com

Sollefteå SFS: Jörgen Desén, Forsed 138, 873 91 BOLLSTABRUK, tel 0612-243 30, e-post: jorgen"at"desen.nu

Västra Häsinglands FF: Gertrud Söderin, Box 58, 827 22 LJUSDAL, tel 0651-155 87, e-post: soderin"at"zeta.telenordia.se

Ådalens SFF: Curt Sundqvist, Box 88, 870 32 ULLÅNGER, tel 0613-130 00, e-post: curt"at"hkship.se

Föreningsadresser:

Föreningen DIS-MITT, Skolg 3A, 825 31 IGGESUND

Postgiro 620 19 15-3, Org.nr 889201-9814

DIS-MITT's hemsida, c/o Tomas Andersson, Gamlav 80, 862 32 KVISSLEBY, tel: 060-173805, e-post [spindeln"at"telia.com](mailto:spindeln)

Hemsida: www.dis-mitt.y.se

Föreningen DIS, Gamla Linköping, 582 46 LINKÖPING, Tel 013-14 90 43, Telefax 013-14 90 91, Postgiro: 140 33-5, e-post: [dis"at"dis.se](mailto:dis) Hemsida: www.dis.se

Ordförande har ordet:

Hösten är här igen. En tid av mörker, regn och rusk, men även för forskning och studiecirklar. Våra närmaste planer handlar bl. a om att presentera ett utbud av kurser och kursledare så mycket som möjligt fördelat över regionen. Vi söker en

medarbetare som kan ta hand om och aktualisera vår hemsida. Den måste bli mera aktuell och innehålla mera information. Den skärmvägg vi köpt ska cirkulera mellan olika institutioner exv. bibliotek. Avsikten är förstås att aktivt göra reklam för släktforskningen, DIS-MITT och moderorganisationen DIS samt att beskriva vår roll i samarbetet med släktforskarföreningarna. Årets upplaga av Ålsta-träffen genomfördes i oktober. Referat finns inuti tidningen. Vi är som arrangör klart nöjda med intresset från deltagarna, som också uppskattade både innehållet i träffen och förplågnaden. Önskemål finns om en liknande träff 2005. Vi tar gärna emot förslag på ämnen, föredrags-hållare och prioriteringar. Ett innehållsrikt år närmar sig sitt slut och alla tillönskas

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

Säker e-post?

E-post är snabb och säker, snigelpost är långsam! Så har det kanske varit tidigare, men under 2004 har min e-post ibland kommit fram till mottagaren och ibland inte. Postverket har däremot varit säkerheten själv. En känd plåga är också den stora mängd skräppost som ramlar in i e-brevlådan. Men brevbäraren delar ju också ut försändelser man inte har så stort behov av.

Mitt problem var att mina mail till en viss grupp av mottagare inte kom fram. Alla tillhörde en och samma domän. Dom upplevde inte att dom hade några problem för dom fick annan post och visste förstås inte att mina mail inte kom fram.

Då misstänkte jag att ISPlleverantören hade ett spamfilter, som av någon anledning inte släppte igenom mina mail. Men jag skickar inte skräppost så det stämde ändå inte.

När den ansvarige för mottagarens server tillfrågades var även han helt oförstående till problematiken.

Kvar stod att jag skickat mail, som inte nådde mottagaren. Viktiga mail. Och ingen lösning.

Då vände jag mig till min leverantör av Internet-tjänster och fick följande förklaring:

När man går ut på Internet och datorn tilldelas (dynamiskt = olika varje gång) en IP-adress så kan det hända att man får en IP-adress som tidigare använts av en spammare. Påföljden blir att just den IP-adressen svartlistas hos en viss domän. Ja förmodligen vid flera domäner. Tyvärr kan man få samma IP-adress igen hos vissa leverantörer. Har man alltså råkat få en "bannlyst" IP-adress (vilket man inte vet om själv), kan problemet kvarstå en längre tid beroende på leverantörens sätt att hantera sina IP-adresser. Har man ADSL verkar adresseringen till en kund ligga kvar länge.

När då en helt vanlig, ärlig, Internetanvändare skall skicka sin e-post och råkar få en sådan bannlyst ip-adress så filtreras e-posten bort av mottagarservern och hamnar i bästa fall tillsammans med en massa skräppost i en särskild papperskorg, som förmodligen ingen har tid eller lust att titta i. Det är ju ändå bara skräp.

För att säkra att e-posten når sin(a) mottagare kan man exempelvis:

- Begära kvitto (åtminstone på särskilt viktiga mail).
- Be mottagaren om ett bekräftande svarsmail.
- Använda snigelposten.

Kanske finns det även andra lösningar.

I fortsättningen kommer i varje fall jag att vara rätt så misstänksam mot e-post. Åtminstone tills det finns något säkert botemedel.

Staffan Bodén
Ordf. DIS-MITT

• Svar, Ramsele

Öppetider
Kundtjänst alla vardagar 8-16
Forskarsal alla vardagar 8-16, Onsdagar 8-20
Telefon 0623-72500 växel.
<http://www.svar.ra.se/>

DIS-MITT besöker ”Republiken”.

Lördagen den 13 november genomförde DIS-MITT ett sedan länge inplanerat besök i Östersund för att möta en del av alla de medlemmar föreningen har i Jämtlands län.

Mötet skedde i samarbete med JLS (Jämtlands läns släktforskare) och i deras nya lokal.

Trots hård konkurrens från både Arkivens Dag och en snål nordvästvind hade ett 40-tal personer letat sig till mötet. DIS-MITT representerades av sin ordförande Staffan Bodén, utbildaren Bernth Lindfors och den lokalt boende styrelseledamoten Arne Ahlström. JLS ordförande Erik Artur Egervärn fanns på plats med delar av sin styrelse.

Mötet inleddes med välkomsthälsningar från värdarna och följdes av en utförlig redovisning av

Staffan med avseende både på central (DIS) och regional (DIS-M) organisation och vilka fördelar ett medlemskap i DIS innebär.

Han underströk också att

samverkan med befintliga släktforskarföreningar är en förutsättning för ett lyckat resultat. Ett sådant närmare samarbete är under etablering mellan JLS och DIS-M.

Efter en kort paus gick ordet och bilden till Bernth L som startade med en jämförelse mellan de mest populära släktforskarprogrammen. Resten av tiden ägnades till största delen

Efter tre timmars trevlig samvaro i släktforskningens tecken avslutades mötet, dock inte för alla. Bernth startade omedelbart upp en fortsättningskurs DISGEN som skulle pågå t o m söndag.

Kvar i lokalen stod också DIS-M skärmvägg som Staffan levererat och som skall ut på turné inom länet. Sammanfattningsvis får man väl säga att dagen var mycket lyckad och kommer väl att sätta DIS-MITT bättre på den jämtländska kartan.

Arne Ahlström

DISGEN där de närvarande fick tillfälle att ställa frågor som på vanligt professionellt sätt besvarades av Bernth. Exempel fråga: ”hur registrerar man relationerna för en monark som förutom flera gemåler också umgåtts med sk frillor som resulterat i flera barn?”

Lokalhistoriska Dagar

17-19 September på Norra Berget, Sundsvall

Fredag: Dagen var vikt för skolor och andra speciellt inbjudna. Tyvärr hade mycket få tagit tillfället i akt att lära sig hur man finner sin egen historia. Beträffande skolor kom INGEN.

Lördag: Utställningar och föreläsningar bland annat med Lasse Eriksson och Kristina Östberg. Det började med att Medelpads spelmans förbund tågade in och spelade. Ingrid Månsson hälsade välkommen och sedan tog Eriksson och Östberg till orda. De berättade om sina två böcker "Boken om Gerda" och "Den elektriska damen". Om två kvinnoöden skrivna med värme och stor arkivforskning. Hur skriver man då en bok som andra också vill läsa? Eftersom vi lever i en annan tid med andra seder och bruk så dök det upp spännande vändningar och det har inte alltid varit lätt att skriva dessa böcker.

Söndag: Utställningarna och föredragen fortsatte.

Summerum av helgen kan sägas att det var mycket få besökare.

Detta hade DIS-Mitt i sin monter

Visning av släktforskarprogrammet Disgen – för registrering och utskrift av forskningsresultat

Visning av släktforskningssidor på Internet:

- Genline – avskannade kyrkböcker
- Indiko – demografisk databas för Sundsvallsdistriktet, m.m.
- Disbyt – släktforskar databas
- Div. sidor som t.ex. DIS, DIS-Mitt, Rötter, Medelpadsrötter, XYZ-föreningar

Visning av föreningens CD-skivor

Visning och försäljning av Annika Lindqvists CD-skivor

Skärmställning

Powerpoint-presentation av DIS-Mitt (+ ev. DIS)

Skriftlig och muntlig information om föreningarna DIS och DIS-Mitt

Höstmarknaden pågår för fullt

Visningshörnan hos DIS-Mitt

MGFs monter

Svartviksdagarna representerade

Medelpads spelmans förbund

Som vanligt när Lasse Eriksson är i farten så gavs det tillfälle för många skratt.

Lasse Eriksson visar böckerna han och hans fru skrivit om två kvinnoöden.

samtliga bilder i detta inslag: Ateljefotografen Haga

<http://minnen.sundsvall.se/default.htm>

Disgen-kursen i Bergsjö

Lördag och söndag den 20-21 november samlades ett 8 kvinnor starkt gäng för att under kunnig ledning av Staffan Bodén fördjupa våra kunskaper i Disgen.

Vi hann pröva på många nyttigheter under dessa två dagar.

Alltifrån att importera och exportera Gedcom-filer, rensa bort dubletter med mera till att flytta kyrkor.

När vi började arbeta med kartan upptäckte vi nämligen, att Rogsta kyrka hamnat långt ute i havsbandet och inte alls där den borde vara. Det var en nöjsam upplevelse att vi, genom att skriva in de rätta koordinaterna kunde få kyrkosymbolen att ta ett jättekiv på kartan.

En annan sak som var mycket uppskattad var, att vi fick lära oss skapa PDF-filer så att vi kan skriva ut våra antavlor i storformat om vi så önskar.

Allt som allt hade vi en mycket trevlig och givande helg tillsammans i Bergsjö.

Harriet Frändén

Lördag 30/10 medverkade DIS-Mitt vid en Forskarlördag i den nya lokalen Kunskapsloftet vid Svartviks Herrgård. Lennart Lindqvist visade Disgen 8, surfade på Internet med DISBYT, Indiko, Genline, m.m, visade Klampenborgsbasen och diverse register på CD samt informerade om föreningarna DIS och DIS-MITT. Medverkade gjorde också Lena Lundin från Midälva Genealogiska Förening, som visade släktforskning med mikrokort, speciellt Njurunda, och informerade om Midälva GF. Arrangör: *Föreningen Svartviksdagarna.*

Lenart lindqvist

Faddrar

PC/Disgen-faddrar

Claes Embäck,	tel 026-19 25 00,	e-post: claes.emback"at"swipnet.se
Arne Ahlström,	tel 063-109719,	e-post: arne.ahlstrom"at"comhem.se
Gösta Olsson,	tel 0653-120 51,	e-post: parmasen"at"swipnet.se
Harriet Frändén,	tel 0652-51028,	e-post: harrietfranden"at"hem.utfors.se
Tony Rodin,	tel 070-350 63 04,	e-post: tony.rodin"at"home.se
Tommy Forsström,	tel 0650-149 25,	e-post: tommy.forsstrom"at"telia.com
Arne Söderström,	tel 0650-700 91,	e-post: arnesm"at"algonet.se
Joacim Söderström,	tel 060-155030,	e-post: joacim.h.soderstrom"at"telia.com
Arne Bixo,	tel 0691-305 02,	e-post: arne.bixo.dis"at"telia.com
Peter Johansson,	tel 0660-375567,	e-post: peter.johansson"at"city.ornskoldsvik.com
Lennart Näslund,	tel 0660-37 21 09,	e-post: lintagan"at"home.se
Sven Erik Fahlesson,	tel 0660-50865,	e-post: fahlesson"at"hsn.nu
Sigurd Nygren,	tel 090-18 64 87,	e-post: sigurd.nygren"at"ersboda.ac
Sven Schylberg,	tel 063-207 01	e-post: slb312r"at"tinet.se

Mac/Reunion-faddrar

Gunilla Hermander,	tel 0650-941 88,	e-post: macnilla"at"telia.com
Micael Korndahl,	tel 0647-664777,	e-post: micael"at"gensoft.se
Kerstin Farm,	tel 060-67 91 11,	e-post: kerstin.farm"at"telia.com

PC/Holger-faddrar

Tony Jonsson,	tel 0612-6716314,	e-post: transduco"at"yahoo.se
Wido Lith,	tel 063-128961,	e-post: widolith"at"hotmail.com
Björn Thunberg,	tel 0611-13669,	e-post: bjorn.thunberg@home.se

Min Släkt fadder

Björn Nilsson,	tel 063-128378,	e-post: bjonil"at"telia.com
----------------	-----------------	-----------------------------

Arne Söderström

Efter en tids sjukdom har Arne Söderström, Njutånger avlidit. Arne var en flitigt anlita fadder och även en tid fadderansvarig i DIS-MITT. Han har varit bl a vice ordförande i DIS-MITT, startat en släktforskarförening i Hudiksvall och utbildat många nya forskare både i släktforskning och datoranvändning. Själv hade Arne en av de större databaserna över människor särskilt i Hälsingland. Vi i DIS-MITT är tack samma för de insatser Arne gjorde för släktforskningen och vår förening.
Staffan Bodén Ordf. DIS-MITT

En fadder presenterar sig:

Som efternamnet antyder, så kommer min släkt från Lit. Farfar föddes i Lit som son till en dalkarl som hette Tjapp efter släktens gårdsnamn. Jag har släktforskat i mer än 30 år och använder Holger för att hålla reda på mina fynd.

Jag tycker att Holger är ett bra program och jag delar gärna med mig av de kunskaper som jag under årens lopp samlat på mig.

Inom forskningen är jag mest intresserad av min födelseort Trångviken och födelsekommunen Alsen.

Wido Lith

Mailavisering om att ny tidning kommer!

Du har väl inte missat att anmäla din e-postadress till vår kassör (se sid 2) så att du får ett meddelande varje gång ny tidning finns att ladda ner från hemsidan. Om du anmält din adress men inte får något meddelande, kontrollera att du uppgett rätt adress. Jan Lilliesköld hälsar att han vid varje utskick får några meddelanden i retur p g a adresserna inte längre är giltig. Ange ditt namn, din e-postadress och ditt medlemsnummer i DIS för lättare hantering. Din e-postadress kommer endast att användas till detta syfte så länge du inte önskat mer information via e-post.

Landsarkivet i Härnösand

Öppettider huvuddepån:

Måndag - fredag 09.00 - 16.00

Tisdagar kvällsöppet till 20.00 (september - maj)

Sekretessforsarsalen öppen mån - fre 13.00 - 16.00

Öppettider depå Släggan (KA5-området):

Måndag - fredag 09.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

Telefontider: 09.30 - 12.00

Tel vxl 0611-347600

Forskarföreningar i XYZ-län

Förening

Gästriklands Genealogiska Förening
Sällskapet Släktforskarna Sandviken
Ockelbo Släktforskarförening
Dellenbygdens Släktforskarförening
Forskarföreningen Alir
Forskarföreningen Släkt och Bygd
Nordanstigs Bygd och Släktband Forskarförening
Hudiksvallsbygdens Släktforskarförening
Västra Hälsinglands Forskarförening
Jämtlands Läns Släktforskarförening
Härjedalens Släktforskarförening
Midälva Genealogiska Förening
Härnösands Släktforskare
Ådalens Släktforskarförening
Nordvästra Ångermanlands Släktforskarförening
Sollefteå Släktforskare
Hembygs- och Släktforskare Nolaskogs

URL

<http://w1.261.telia.com/~u26128870>
-
<http://hem.passagen.se/obosf>
<http://w1.653.telia.com/~u65303468>
<http://www.alir.se>
<http://www.bollnas.ws>
<http://www.gamlakartor.nu/nbs>
<http://www.start.at/hbs> (fungerar ej?)
<http://hem.passagen.se/vhf>
<http://hem.passagen.se/jlsf>
-
<http://www.genealogi.se/medelpad>
<http://hem.spray.se/harnoforskare>
<http://adalensslaktforskarforening.com>
-
-
<http://www.hsn.nu>

Medlemskap

Medlemskap i föreningen DIS-MITT kräver medlemskap i Föreningen DIS. Medlemsavgiften för DIS är 100 kr och för DIS-MITT 60 kr. OBS att bägge avgifterna inbetalas på

Föreningen DIS' postgiro 14033-5. Ange namn, adress, post-adress, tel.nr och ev e-post-adress samt vilken/vilka föreningar som avgiften avser. Anmälan kan även ske på Föreningen hemsida:

<http://www.dis.se>

Landsarkivet i Östersund

Postadress: Arkivvägen 1, 831 31 ÖSTERSUND

Besöksadress: Arkivvägen 1 (Museiplan)

E-post: landsarkivet@landsarkivet-ostersund.ra.se

Hemsida: www.ra.se/ola

Telefon, växel: 063 - 10 84 85

Telefax: 063 - 12 18 24

Öppethållande

September - maj

Måndag-fredag 09.00 - 16.00

Tisdagar 09.00 - 20.30

Folkbokföringsavdelningen

Måndag - fredag 13.00 - 16.00

Juni - Augusti

Måndag - fredag 10.00 - 15.00

Folkbokföringsavdelningen

Måndag - fredag 13.00 - 15.00

Ateljefotografen Haga erbjuder:

- Inskanning av fotografier
- Avfotografering till negativ
- Restaurering av gamla foton
- Egen ateljé för nya generationers foton

Pris för inscanning inkl cd + bild 10x15 tex är

1- 5 st 50 kr st

6-10 st 25 kr st inkl bild

11- 25 st 10 kr st ej bild där

flera enligt överrensommelse.

Allt till humana priser och om du är medlem i DIS-Mitt får du rabatt.

Fotograf Thoni Mickelsson 060-102060 eller 070-5163394

Ålstaträffen 9-10 Oktober.

Då var det åter dags för fadder och ordförandeträff. DIS-Mitt välkomnades av projektledare och lärare på skolan. Staffan välkomnade och överlät ordet till Ingrid Månsson, förbundsstyrelsen. Månsson startade med att läsa en bit ut Lasse Erikssons bok "den elektriska damen" om att sitta och leta i arkiven och glädjen när man finner det man söker. Sedan följde en rapport från senaste styrelsemötet hos förbundet. Tragiska händelser med dödsfall och sjukdomar har lett till förändringar i styrelsens uppsättning. Förbundet håller även på att flytta till nya lokaler vilket man kan läsa om på www.genalogi.se.

Förbundet fanns representerade på bokmässan i Göteborg och intresset var mycket stort. Man ska nu anställa en ny webbredaktör sedan Håkan Skogsjö lämnat uppdraget.

Staffan talade om hur arbetet i DIS-Mitt ska erbjuda breddning i hela XYZ-län.

Länsmuseets chef på Murberget Bengt Wittgren om hembygdsmuseum. Historian från förra seklets början. Utgivning av böcker och projekt föremålsregistrering som sker digitalt. Han talade även om säkerhet och upphovsrätt. Hur man arbetar/arbetat med ett kontakt nät där man kan få hjälp med restaurering av gamla byggnader. Inte ekonomiskt utan mer av kulturintresse. Man tittar även över hur Arkiv/Bibliotek/Museer ska hjälpa, serva och vad de egentligen ska ansvara över. Digitalt är bra för tillgängligheten men inte en bra lösning för bevarandet i framtiden. Hur länge har vi media som kan läsa disketter, CD-skivor, DVD osv. Det gäller även att förpacka kulturen på ett sådant sätt att det kan locka alla åldrar.

Peder Andrén och Ambjörn Lindahl från Svar visade sockenkartor. Hur man håller på att skapa en arkivatlas för att öka användandet av historiskt källmaterial i allmänhet och i lärandesyfte i synnerhet. De berättade hur man gått tillväga beträffande tolkning/kontext/metod, vilka olika arkiv man försöker sammanföra för att få en kombination där bla kyrkans-, militära-, kriminologiska- och kartarkiv ingår. Det bästa av allt är att tanken är att materialet ska vara helt fritt att använda. Dvs. det ska inte finnas några begränsningar när man tex vill lägga in kartor i sitt släktforskningsprogram, eller där man på andra sätt vill publicera egna forskningar.

Anna Söderström

Anteckningar lördag 2004-10-09,
deltagare:släktforskningsorförande

Föredrag av Birgit Sundqvist (både Medelpads och Sveriges Hembygdsförbund)

Medelpads hembygdsförbund:

Är partipolitiskt obundet

6100 medlemmar

1931 var Ångermanlands och Medelpads hembygdsföreningar tillsammans

1938 Delade de sig till respektive landskap.

Styrelsemöten genomförs på olika ställen i landskapet.

Medlemsavgiften är ganska låg 10 kronor och då ingår hemsida, hemförsäkring och att resp förening har tillgång till STIM.

Medelpads förbund samarbetar med läns museet och i andra sammanhang med kulturinslag.

Medelpads hembygdsförbund ger ut en årlig bok.

Förbundet arbetar med registrering av objekt, vård av gamla byggnader.

Samarbete sker med släktforskningsföreningar och andra hembygdsförbund.

Birgit redovisade Sveriges hembygdsförbund:

Förbundet har 1800 föreningar och 450000 medlemmar.

Totalt rör det sig om 9000 byggnader, 600 museer många tusen föremål och foton, 1,2 hyllmil arkiv.

Förbundet genomför årligen 1399 studiecirkel.

Årligen genomförs riksstämman

Aktuella uppgifter:

Förhindra att kulturhistoriska föremål förs ut ur landet
Sockenfrågan

Hembygdsundervisning i skolan

Efter att Birgit avslutat övergick ordet till Jürgen Holoch och Medelpads fornminnesförening.

Föreningen har snart 100-års jubileum

Föreningen har ansvaret för 20000-30000 föremål och ett antal byggnader.

Har viss verksamhet på Norra berget

En stor uppgift är registrering av föremål.

Penningbrist hotar

Efter denna redovisning övergick det hela till en animerad debatt om våra möjligheter att via skolan nå till eleverna. Det redovisades att skolan var ganska historielös och att hembygds och släktforskning mycket berodde på den enskilde läraren. Vi blev överens om att vi inte kunde ha för hög ambitionsnivå för det orkar vi inte med som ideella föreningar. En väg som tycktes vara framkomlig var att knyta kontakter med intresserade lärare.

Vid pennan *Christer Svensson*

Att göra släktböcker.

Tre olika sätt att göra enkla släktböcker presenterades vid årets Ålsta-träff.

Harriet Fränden berättade att hon gjort flera släktböcker och böcker om hembygdsvetenskap. Hon har bl. a gjort en "Skvader". I Disgen8 skapades stamtavlor för en släkt. Utskrifter gjordes till RTF-filer som sedan lästes in i Word. Tavlorna kompletterades med bilder, layoutarbete och paginerades. Sedan häftades bladen ihop med spiralrygg. Med det arbets sättet kan man lätt "trycka upp" extra exemplar utan stora extra kostnader. Man kan lika lätt komplettera och rätta släktboken. Och priset per bok kan hållas på en hyggligt låg nivå. Det handlar om ca 300 kr per st.

Staffan Bodén hade hjälpt en släkting med utskrift i Word av ett stort antal handskrivna ark. Ett likaledes betydande antal bilder scannades in i hög upplösning (upp till 1200 dpi) och färg. Detta för att fånga in så mycket information som möjligt. Som bildformat valdes tiff eftersom det inte är ett "förstörande" format. Efter överföring i gråskala, beskärning mm sparades bilder för publicering i lägre upplösning 300 dpi alt 600 dpi. En stamtavla utgående från släktens äldste framställdes i Disgen8 i tabellformat och bifogades materialet.

Efter detta monterades text, bilder och stamtavla i programmet PageMaker, som är ett proffsprogram. Det kräver en betydande övning för att man rätt ska kunna utnyttja dess fördelar. Det färdiga resultatet kallade vi En Krönika. Den trycktes i en upplaga av 150 ex varav 6 st sk pliktexemplar obligatoriskt skulle skickas till vissa bibliotek. Kostnaden per bok blev ungefär densamma. Komplettering och nytryckning av enstaka exemplar är inte ekonomiskt rimligt.

Robert Hammarstedt berättade så hur man med Word kan göra en snygg släktbok av utskrift från Disgen8. Man börjar med att göra det antal an- och stamtavlor man vill ha med i sin släktbok. Så skriver man ut till en RTF-fil, som sedan läses in i Word. Sedan ska man sidnumrera hela dokumentet (exv i sidhuvudet). Om man därefter väljer **Ctrl-a** och sedan **F9** så kommer programmet att lägga till register med sidhänvisning i slutet av dokumentet. Man kan givetvis också komplettera med fotografier, kartor, fri text, försättsblad mm som man vill ha med i sin släktbok. Om man endast vill ha en "temporär" släktbok dvs en släktbok man vill fortsätta att jobba med kanske denna metod är både snabbast och billigast. Man skriver väl bara ut ngt enda ex på sin skrivare.

Bildhantering

Föreläsare: Robert Hammarstedt

En bild är uppbyggd av många pixlar (små fyrkanter). Varje pixel består av endast en färg. Inga färgschatteringar existerar mellan pixlar. Bra kvalitet är alltså en bild med många pixlar.

Några **tumregler** när det gäller bildbehandling:

- Scanna bilder i hög upplösning. Tänk på att tryckerier vill ha bilden i 300 dpi. Skall den tryckta bilden vara 9 x 12 cm och ursprunget är t ex 4,5 x 6 cm (gammal kartong) så bör bilden skannas i 600 dpi.
- Om bilden ej skall tryckas så räcker det med 200 dpi för tex ett worddokument eller för att läggas i DISGEN. Men scannade bilder i 300 dpi går utmärkt på våra skrivare.
- Spara originalbilden i ett icke förstörande format t.ex. tiff. Arbeta med bilden hela tiden i detta format och spara den sedan som jpg när den är färdig att sättas in i ett dokument.
- Undvik att arbeta med jpg och spara som jpg. Jpg är ett förstörande format.
- Undvik att ändra bildens upplösning i antal pixlar. Det förstör.

En bild som ursprungligen är i tif-format som sparats ett antal steg i jpeg förlorade i färgnyanserna. Arbeta aldrig med bilden i jpeg var Roberts råd.

Om man skannar i hög upplösning går det bra att göra fina detaljförstorningar. Utdrag som sedan kan läggas in som bild i släktforskarprogrammet.

Adobe Photoshop 8ext Elements 2.0), ett bildbehandlingsprogram där man kan ändra och manipulera bilden med hjälp av olika verktyg i programmet. 2.0 är en light version, men innehåller trots det de flesta komponenter som behövs. Den saknar dock SMYK som är det format, den färguppsättning tryckerierna vill ha när bilden skall tryckas. RGB arbetar vi normalt med från vår digitalkamera. Skrivs en SMYK-bild ut på en vanlig skrivare blir färgerna fel.

I programmet finns flera olika verktyg för tex

- beskärning
- ändring av bildstorlek
- ändring av ljus och kontrast
- kloning
- ett flertal filter för olika ändamål
- mm

En finess i programmet är att alla kommandon man gör lagras, så att man lätt kan återgå till originalbilden. **RÅD!** Spara bilden utan ändring. Rota inte i originalbilden. Förstör inte en originalbild genom att spara bild med ändringar.

Minnesanteckningar: Källhantering/dokumentation

Presentatör: Anders Eriksson, DIS-ÖST

Anders Eriksson började med att presentera sin syn på hur man skall ha sin källdokumentation upplagd. Han skrev upp två "ledord" för hur händelser skall vara noterade - **KNOT** och **BUSS**. Varje händelse skall vara registrerade med angivelse av **Källa**, **Notis**(typ), **Ort** och **Tid**, för att kunna räknas som en användbar händelse. Var och en av Källa, Ort och Tid skall dessutom vara **Begriplig**, **Unik**, **Skalbar** samt **Stabil**.

Man kan säga att summan av alla aktuella händelser utgör en Person, eller motsvarande att en summa av händelser kan utgöra en Relation. Summan av alla personer och relationer = en släktforskningsdatabas.

Anders fortsatte sedan med att diskutera hur man skriver en källhänvisning. Man måste bortse från vilket medium som en källa finns på – det vill säga, glöm bort mikrokortsnummer, mikrofilmsnummer, Genlines GID, SCB-koder, men även landsarkivens och SVAR:s signum - för dessa angivelser är inte stabila. Man skall istället tänka på vad som anges på den primära källan. Han tryckte också på vikten av att skriva ut i klartext – **inga förkortningar!**

Exempelvis: "Födelse- och dopbok 1830-1835, Torp församling, Västernorrlands län".

Var och en bör tänka ut i förväg hur man vill se på strukturen över hur olika källor struktureras. Till exempel om man vill strukturera församlingar per län eller per landskap. Tänk också på att tiden är en viktig variabel. Verkligheten avbildas i tiden vad som gällde. Man kan bland annat komma ihåg att län började finnas i Sverige först runt 1680, och att församlingsregister i egentlig mening slutar 1991. Man skall också tänka på att skilja på socken, församling och jordeboksocken. Det viktiga är att "fånga" **den arkivbildande myndigheten** !

Efter dessa generella diskussioner, så kom Anders in på den rent praktiska delen av källhantering – i första hand hur det fungerar i DISGEN(8).

Men han började här att först skissa på DISGEN:s logiska databasmodell. I grunden kan man organisera sina personer och relationer i flockar. Ett antal flockar kan sedan ses som att utgöra ett arkiv – dvs en databas. Men även Ort-trädet, Ort-bilds-trädet samt Käll-trädet utgör var och en, en databas i sig.

Vad gäller Källträdet, så har detta en större flexibilitet än Ortträdet i DISGEN. Man kan även se på Ort som lite "släkt" med källor.

Källträdet i DISGEN, såväl som i andra släktforskarprogram, avspeglar GEDCOM-standardens "syn" på källstruktur, så det är alltså i grunden rätt lika oavsett program, men det är bara DISGEN som har en trädstruktur fullt ut. GEDCOM har satt källa till att vara max 64 tecken långa, DISGEN accepterar dock upp till 79 tecken, medan Holger enbart har plats för trettio tecken. I MinSläkt ligger alla källor på samma nivå...

Här följer nu ett exempel på Anders "världsbild" över grupper, källor och citat:

❖ Yggdrasil@anders.eriksson

□ Kyrkoarkivalier

- Danmark
- Ryssland
- Sverige

- Svenska kyrkan

- Västernorrland län

- Torp församling

- Födelse- och dopböcker (1712-1895)

- **Födelse- och dopbok 1712-1752, Torp församling, Västernorrlands län**

- 1712

- januari

- <citāt>

Här skall man då tänka på att grupper är inget (man normalt) ser något av vid utskrift, utan det är själva källan (i fetstil ovan) som är det viktiga. Här måste man alltså skriva ut i klartext vilken källa det är. Att sedan ha minst en **gruppnivå under källan är mycket viktigt**, för annars blir man "låst" i strukturen sedan. Tänk på att det enbart är *källa* och *cit* som används vid DISBYT och GEDCOM-utdrag.

Här har Anders föreslagit att skriva ut varje årtal för sig, och därunder varje månad ("det kanske blir så att man så småningom blir intresserad av att registrera en hel församling....").

Slutligen i själva citatet, så har man plats att skriva in *Titel* (här kan då angivelsen av källan kopieras in även för detta fält, *Författare* (här skulle man kunna fylla i vem prästen var ...) samt *Publicering* (här kan man skriva in alla media som aktuellt citat finns att läsa i - tex SVAR-signum, Mikrofilmsnummer, Mikrokortsnummer, GID etc...).

Eftersom man bör ta hänsyn till hur verkligheten har varit, så kommer inte trädet att behöva se likadant ut för hela Sverige, och inte heller för olika tidsintervall. Till exempel så är det olika på olika håll i landet i husförhörslängder, huruvida familjerna är noterade per gård, by, rote eller annan typ av indelning. **Anpassa till hur boken verkligen är upplagd !**

Vad gäller själva citatet, så kan man ju där skriva i fyra fält – Datum, Sida, Kvalitet samt själva citatet ur källan.

Anders föreslog att man kan använda sig av möjligheten i DISGEN att ställa om "mapp-pekaren" (görs under menyvalet Inställningar/Systemet och Datamapp – ÄNDRA) mot en kopia på 'Dg8Data', för att testa och öva på källträdets struktur.

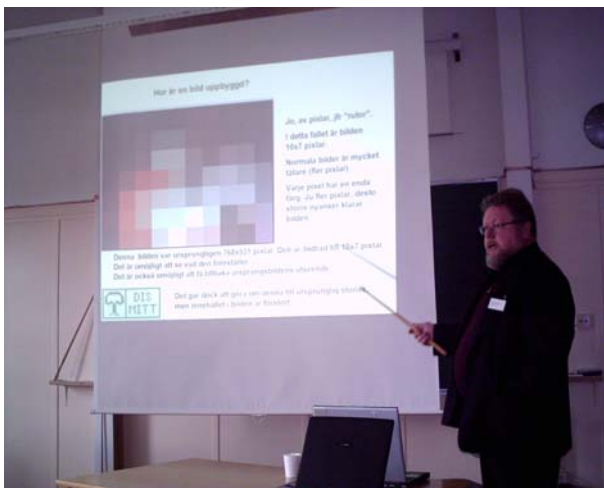
Några ytterligare noteringar från det Anders berättade om:

- Det är 'drag-and-drop' som gäller vid editering av trädet
- Om man skulle ta bort en källa/citat, så kommer det textuella innehållet ändå ligga kvar som källangivelse på varje notis som refererat till källan/citatet ifråga
- Använd piltangenterna vid "vandring" i trädet
- Använd gärna bibliotekens system SAB för litteratur (uppfinn inget eget system, när det redan finns ett färdigt...)
- För Militaria, finns inget entydigt system över handlingar
- Vid IMPORT, så finns det möjlighet att få alla nya källor under en angiven grupp (så kan man kontrollera och acceptera var och en – och sedan flytta in i det "ordinarie" trädet...)
- Knappen 'OK Plus' används för att fylla på med flera källor till samma händelse

Önskemål att få i kommande DISGEN:

- Att kunna koppla bild till citatet (exempelvis skannad bild av citatet)
- Import/Export-funktioner av källor (exempelvis för en församling...)

Slutord: **Källa borde ligga främst i prioritet !!**

Anders Eriksson om källor

T.v Robert Hammarstedt om bildhantering

Datarekonstruktion

Borttappad data eller raderat filler av misstag på disketer, eller en hårddiskkrasch lugn Ibas löser problemet! Men de är inte gratis! Men de kan 10-20 år forskande vara värt!

Ibas är världsledande på rekonstruktioner av olika data medier.

Datarekonstruktion från Ibas är en optimal lösning med minimala risker vid förlust av data. Ett virus, en hårddiskkrasch, bristande säkerhetsrutiner, fel vid uppgradering eller installation av programvara, eftersatt underhåll eller kanske helt enkelt otur kan ha orsakat skadan.

I extrema situationer kan lagringsenheten till och med ha legat i vatten eller räddats ur en brand. Oavsett hur så har Ibas lösningen på problemet. Har man ett special program så skickar man med det så Ibas får en uppfattning om filernas uppbyggnad!

Exempel på vad Ibas klarar av.

Operativsystem: Lagringsmedia:

DOS/Windows 3.x	Hårddiskar, Micro drives, RAID, etc.
Windows 95/98/ME	Tape/DLT
Windows NT/2000/XP	CD
Mac OS	DVD
Novell NetWare	SyQuest, MO, Jaz, Zip, Disketter
UNIX variations	Compact Flash
OS/2	Minneskort (USB)

Förlorade bilder från digitala minneskort?

Förlorade digitalbilder? Är du bland dem som upplever att bilderna i digitalkameran plötsligt raderas vid en feltagning? Var inte förtvivlad, Ibas har utvecklat en egen teknologi som enkelt kan återskapa dina förlorade bilder.

Ibas har tidigare hjälpt proffsfotografer med rekonstruktion av bilder, men nu lanserar vi tjänsten på konsumentmarknaden också.

Marknaden för digitalkameror har vuxit enormt på kort tid. Efter semestrarna i år fick Ibas dagliga förfrågningar kring digitala kameror av folk som förlorat bilder.

Ibas har utfört rekonstruktioner och återskapat bilder i kameror som har legat flera timmar i saltvatten eller på minneskort som har belastats av flera tons tryck. Även om minneskortet har blivit ordentligt skadade är det möjligt att återskapa bilderna.

Tjänsten kostar 1790 SEK i dag.

Detta pris gäller oavsett hur stort minneskortet är en!

- 1) Tips när du har förlorat digitala bilder
 - a) **När du inte får kontakt med minneskortet :**
 - b) Försök inte ta nya bilder
 - c) Formatera inte om minneskortet

- 2) Låt en expert med riktig utrustning återskapa bilderna
 - a) **När du har raderat alla bilder eller enstaka bilder:**
 - b) Ta inte fler bilder. Nya bilder kan förstöra de gamla bilderna genom att de skrivs över

3) När du har tappat kameran i vattnet:

- a) Pröva inte att slå på kameran för att kontrollera att den fungerar
- b) Ta ut minneskortet och håll minneskortet fuktigt i en påse
- c) Skicka minneskortet till rekonstruktionsexperten och lämna in den vattenskadade kameran hos en fotohandlare

För vidare information se www.ibas.se Joacim Söderström

Länktips:

SverigeDirekt.se upphörde 20 oktober och ersattes av sverige.se <http://www.sverige.se/>

"Sverige.se är fortfarande startpunkten för sökningar på alla webbplatser inom den svenska offentliga sektorn. Nyheter är ingångarna; Situationer i livet och E-tjänster. Där hittar du nyttig information och länkar till service på Internet. Du hittar även webbadresser och kontaktuppgifter till kommuner, landsting, myndigheter med mera."

<http://www.svartviksdagarna.y.se/>

Nytt i CD-Biblioteket:

Umeå Lands byar och gårdar 1660-1760.
Utgiven av GENE, Agneta Olofsson, ao@atgenea.se,
tel 0611-22185.

Informationen ligger i en PDF-fil som man givetvis kan skriva ut om så önskas. Då får man en bok på drygt 500 sidor. Det finns en bra innehållsförteckning och med hjälp av Adobe Acrobat som kan man snabbt med hjälp av sökfunktionen (Ctrl + F) söka på tex ett särskilt efternamn. Dokumentet är indelat by för by så är det någon särskild by man vill titta närmare på så kan man snabbt söka sig fram via innehållsförteckningen med sidhänvisning. Det finns källhänvisning.

Timrå Forskarstuga

Biblioteket Vivsta

En mötesplats för alla historiskt intresserade, hembyds- och släktforskare, amatörer och proffs.

Forskarstugan erbjuder:

Arbetsplatser i lugn och trivsamt miljö,
mikrokortsläsare och datorer. Tillgång till bibliotekets
betaldbaser, arkiv med mikrokort, brandförsäkringar,
tidningsurklipp med mera.

Biblioteket Vivsta, Skogsv 26, tel: 060-163215, <http://bibliotek.timra.se/>

Kulturmagasinet Expedition och forskarsal Studieceller

September - April	September - April
Måndag, Onsdag-Fredag 10-17	Måndag - Torsdag 10-19
Tisdag 10-19	Fredag 10-18
Lördag-Söndag Stängt	Lördag 11-16
	Söndag stängt

Medelpadsarkivets öppettider
Extraöppet 2004:
kl 11.00-15.00, 4/12

För Mac-användare.

SOFI

SPRÅK-

OCH FOLKMINNESINSTITUTET

Institute for Dialectology, Onomastics and Folklore
Research

Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) är en statlig myndighet vars uppgift är att på vetenskaplig grund öka kunskaperna om dialekter, folkminnen, folkmusik, ortnamn och personnamn. SOFI består av sju enheter på skilda platser i landet, var och en med ett regionalt eller ämnesmässigt ansvarsområde

<http://www.sofi.se/>

Ålsta oktober månad...

Atremi

Vad är Atremi?

Atremi är ett bokförlag som drivs av mig, Per-Anders Lundh, som enskild firma. Från början var det jag själv som på fritiden skrev några böcker och gav ut på egen hand, men efterhand fick jag förfrågningar från andra om jag inte kunde hjälpa dem med deras manus, vilket jag gjorde. Det är nu några år sedan och det mesta jag gör, gör jag på min "fritid". För närvarande har jag min huvudsakliga försörjning via ett helt annat arbete som socionom vid ett ungdomshem här utanför Örebro. Men en dag i veckan har jag ledigt från det arbetet för att kunna sköta Atremi. Annars är det huvudsakligen kvällar och helger som går åt.

Vem ger ut böcker med hjälp av Atremi?

Hittills har jag huvudsakligen arbetat tillsammans med släkt- och hembygdsforskare. Detta beror naturligtvis på att det var sådana böcker jag själv gav ut från början och att det är en naturlig målgrupp för det sätt jag arbetar på. Likaså har jag några böcker som kan härledas till mitt arbete som socionom, några böcker om vård, behandling och psykologisk teori och praktik. Men jag vill även peka på att personliga memoarer, levnadsskildringar och poesi är områden som även faller sig naturliga för Atremi. Jag vill dock påpeka att inget ämne eller innehåll är främmande för Atremi om det inte strider mot god etik eller av andra skäl är osmakligt.

<http://www.atremi.se/>

Arkivensdag på Medelpadsarkiv

Alexander Källestål får hjälp att söka sina anor på Medelpadsskivan.

Joacim Söderström fick flera frågor angående DISGEN.

CD-skivor DIS-Mitt

Alla som bott i byarna kring varuträsket

Anders Danielssons ättlingar

Arnäs-Trehörningsjö

Bjärka - Säby

Bouppteckningsreg jämtlandslän

Eldalen

Emigranten

Emigranter från Härjedalen

Familjer i Fors sn

Familjer i Håsjö sn

Familjer i Ström och Alanäs

Familjeregister för Frostvikens sv fs

Family History Library Catalog

AC

Y

1650-1900

Y

1668-1930

AB

Z

W

Z

1689-1890

Z

1689-1891

Z

1500-1820

Z

10/99

fortsättning nästa sida.

Gamla stan CD	AB	
Genealogical Research Directory		1990 - 1996
Geografiskt- Statistiskt Handlexikon		1881 - 1883
Grundsunda	Y	1600 - 1930
Haverö socken	Y	1600 - 1850
<i>fortsättning från föregåendesida</i>		
Henrik Larssons ättlingar	Y	1660 - 1900
Historiska Stadskartor		ca 1790-1850
Hällesjö socken		1689 - 1891
Häradsekonomska kartan DVD		1860-1930
Indal, liden, Holm släktreg	Y	-1900
Kenneth Mossbergs forskningsmatr.	AC	
Kjell Åke Lundström		Samer mm
Klara	AB	1878 - 1926
Ljustorpsbor	Y	1500 - 1800
Lycksele	AC	1700 - 1920
Malå AC		1744 - 1920
Martinus Laurentii ättlingar	Y	
Medelpad, familjeregister	Y	1500 - 1800
Ministeralregister Z-län	Z	
Norsjö fs	AC	1743-1900
Paleografi		Handschriftsläsning
Pite anor	BD	
Rudbeckius Johannes	Y	1620 - 1900
Samer och Nybyggare V-botten	AC	
Sidensjö fs	Y	1689-1930
Sidensjö/Skorped	Y	
Själeavad	Y	1785 - 1820
Skellefteå, dödsannonsregister	AC	1928 - 1966
Smedskivan 3		
Svenska ortnamn 1999		
Sveriges befolkning 1890/1970/1980		
Sveriges dödbok 2 1950-1999		
Söder i våra hjärtan	AB	1870 - 1930
Umeå Lands	AC	1660-1760
Västerbotten Indelningsverket	AC	1695
Västerbotten, mantalslängder	AC	1654 - 1695
Västerbottens Regemente	AC	1667 - 1762
Ådalen	Y	Födda-Vigda-Döda
Åsele	Y	1686 - 1920
Paleografi Juridiska arkiv 1600-tal		För utskrift
Paleografi Kyrkliga arkiv		För utskrift
Paleografi Juridiska arkiv 1700-tal		För utskrift
Paleografi Juridiska arkiv 1800-tal		För utskrift
Paleografi Civila myndigheters arkiv		För utskrift

Skivorna visas vid möten och föredrag.